

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazetă” ese:
Joi și Duminică.
Prețiu la abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28. franci.

Anul XLII.

Se prenumora:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru șacare publicare. — Scrisori ne-
trancate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramiu.

Nr. 45.

Joi, 20 8 Iuniu

1878.

Temeri și speranție.

Brasiovu, 19 Iuniu 1878.

Lucrarile congressului au început. Intre primă și a două ședință s'a făcutu o pauză de trei zile, pentru că reprezentanții marilor puteri se aiba timp de ajuns a se întielege prealabilu asupra punctelor principale ale cestiunilor puse la ordinea zilei. Scirile ce se răspandesc despre rezultatul conferințelor dintre reprezentanții diferitelor state se contradic foarte și în generalu li se pôte dá puțin credință, deoarece este știut, că membrii congressului s'au legatu a păstră secretu despre toate desbaterile.

Cu toate aceste trebuie se luamă notiția de totu ce se scrie despre mersul negocierilor la Berlinu. Deși se incuie ermeticu reprezentanții puterilor în sal'a cea mare a congressului, totu mai transpiră câte ceva și în publicu. Afară de acést'a este unu interesu de competență alu diplomatiei de a prepară cu incetulu opiniunea publică, dându-i între multele sciri false și câte un'a mai corespundătoare adevărului.

Intre cestiunile ce sunt a se regulă de congressu pe noi ne interesăza mai multu cestiunea română. Acést'a, se vede, încă nu a venit la ordine, ca-și acuma curgu desbaterile asupra constituirii Bulgariei. Ceea ce a transpiratu înse până acuma în publicu cu privire la șansele României este destul de funest pentru cauză română. „Reprezentanții români nu voru fi admisi la congressu. Puterile nu sunt dispuse a se oppune seriosu reluării Basarabiei de către Rusia.” Eata cuintesimă șgomotelor ce se răspandesc astăzi în toate variațiunile prin diuaristică europeană.

Dece, ferescă Ddieu, aceste șgomote ar fi basate pe realitate, ele nu-și voru ajunge scopulu, pentru care au fostu latite, de a pregăti opiniunea publică europeană la aspră lovitură ce i se prepara tocmai acelu micu stat, care a meritatu mai multu că toate celelalte recunoscinti'a Europei. Nimenea, în care traiesce încă consciința de drept și de morală, nu va poté aprobă o asemenea nedreptate, care ar' fi cu atatu mai flagrantă, cu catu ar' primi sancțiunea areopagului european, a celui mai înaltu tribunalu.

Nici un'a din puteri nu are unu interesu atatu de mare, pentru că drepturile și interesele României se remana intacte, că Austro-Ungari'a. Și ce face contele Andráșy în favorulu României? Că întotdeauna așa și acuma politică s'a este acoperită de unu velu misterios. Nici astăzi încă nu potemu distinge în catrau gravitaza. Unele sciri ne spunu, că Bismarck, Andráșy și Siuvaloff se întielegu între sine, catu se pôte mai bine, altele vorbesc de rară precauție, cu care ar' procede ministrulu nostru de esterne față de Rusia și de unu comerț intim între densulu și Beaconsfield. Ce se credemă mai întâi?

Unele telegrame din Londr'a aducă oarecare lumina în întunereculu politice conțelui Andráșy, înse n'lu arăta pe acést'a într'o situație foarte puțin favorabilă. Diuarulu englesu „Globe” a publicatu zilele aceste testulu unei întielegeri între Angl'a și Rusia, care consună cu cele 10 puncte cunoscute de mai înainte. Guvernulu englesu a fostu interpellatu despre acést'a și a răspunsu ca memorandumulu din „Globe” este autenticu, dér' ne completu.

Se constată prin urmare ca englesii s'au întielesu cu rusii mai înainte, ear' Andráșy, care a totu balansatu până acuma între două scaune este în velu mai mare pericolu de a cadé între ele de nui va ajutá cumva acel'a, a caruia întieptiune i laudat'o la deschiderea congressului cu cuvinte atatu de elocente, — Bismarck. Cancelariulu germanu se vede ca-și și da mari șilintie spre a șeimproșpăta cumetri'a germano-rusă-ausriacă. Lordulu Beaconsfield posedă înse în-

scrisulu rusescu, care în man'a guvernului puternicei Marii-Britanie valoréza mai multu că convențiunea dela 4 Aprile în man'a guvernului miciei Românie, și nu-i mai pésa de Austro-Ungari'a. Acést'a nu a știut se se întielega din vreme cu Angl'a și dlui de Andráșy pare ca nu-i remane alt'a, decatu se se arunce earăși în brașiele lui Bismarck și Gorciacoff, deca nu voiesce se remana isolatu.

Eata de ce ne temem. Amu dori că se nu fia așa, că Angl'a se-și fi pastratu totă libertatea de acțiune, că Austro-Ungari'a se nu fia șilita a recurge la bunavoință și întieptiunea cancelariulu nordicu. Numai în astu casu șar' poté uni aceste două mari puteri pentru așerarea energică a intereselor europene, între cari ocupa primulu locu cestiunea Basarabiei.

Niciodată n'a fostu mai favorabilu pentru marile puteri occidentale momentulu, în care se pôte respinge cu succesu pericolós'a preponderanță a Rusiei la gurile Dunării și în Orientu, că acuma. Dece 'lu voru lasă se tréca, anevio se va mai întorce vreodată. Români'a în totu casulu va face ceea ce-i impune instinctulu de conservare în zilele aceste de grea cercare. După cumu se constată din toate partile, românii sunt decisi a nu cedă de bună voia nici într'unu casu, nici chiaru atunci, candu congressulu, după atatea sacrificii ce ei le-au adusu pe altariulu patriei și alu civilizației, ar' consimți a se rupe o bucată din trupulu țierei lor iubite.

Reprezentantulu Francei d. de Waddington se fi telegrafatu la Parisu, ca are șperanță, că congressulu va ajunge la o soluție pacinică. Se șperam, că acést'a pace nu va culmină într'unu act de cea mai flagrantă nedreptate, de cea mai crudă așuprire a unui popor inteligent, lealu și vitéz!

Spre caracterizarea politicei nedecise a cabinetulu austro-ungaru, citam din guvernamentalulu „Pester Lloyd” urmatoriulu pasagiu privitoru la cestiunea română:

„Cestiunea română negresitu, ca încă ar' avé unu interesu mai de aprópe pentru noi. Pentru întâi nu poté fi indiferent pentru noi, ca ore acea ginte, care — deca șar' și afla pentru momentulu nu numai materialminte dér' și moralicesce în puterea Rusiei — trebuie se formeze mai curéndu șeu mai tardiu o stavilă naturală în contra elementulu slavu, va fi împedecată în desvoltarea, va fi restrinsă în estinderea șa șeu nu. Dér' nu poté fi în șpecialu indiferent pentru noi nici cestiunea basarabeana. Nu vomu mai cercetá aci ce este adevér și ce comedia în protestarile romanilor cu privire la Basarabi'a și voim se concedem, ca ar' fi o nebunia, a începe cearta cu Rusia tocmai pentru acést'a șingura cestiune, deca altfelu se voru poté resolvi toate celelalte în pace și amicita. De alta parte înse trebuie se concedem, ca nu potemu remané nepasatori, deca Rusia va pune peciorulu pe gurile Dunării și va castigá o legatură teritorială cu noulu stat bulgaru. Ba, deca ne gandumă mai bine, ni se pare chiaru, că estinderea Rusiei la Dunare este încatuva mai șuspicioasă pentru noi, că estinderea Muntenegrului la tiermulu marii, și ca ștabilirea unei comunicații directe între Rusia și Bulgari'a este celu puțin totu atatu de ștricițoasă intereselor noastre, că latirea Serbiei spre Bosni'a.”

Congressulu.

Despre deschiderea congressului în 13 l. c. se scrie: Poporatiunea din Berlinu implea ștradele giuru împregiuru de palatulu cancelariulu germanu. La ór'a șicșată pentru deschi-

dere a aparut mai întâi în trasura de gală principele Bismarck, care fú viu șalutatu de către publicu. După aceea șosira Siuvaloff, Corti și Lounay, Beaconsfield, Salisbury și Gorciacoff cu Oubril. Apoi venira în trasur'a de gală a ambassadei austriace contele Andráșy în uniformă unșurésca și contele Károlyi, ór' după ei br. Haymerle. Ultimulu, care a șositu, a fostu ministrulu francesu Waddington. La órele 2 erau totu adunati în sal'a congressului. Toti reprezentanții erau în țienuta mare diplomatică cu decorațiunile lor. Principele Gorciacoff avea pe peptu între alte decorațiuni și portretulu țiarulu în șbrilante. Șeschiderea a urmatu apoi în modulu descrișu în numerulu trecut. Vreo 20 minute după 2 óre ș'a arboratu pe palatulu cancelariulu drapelulu imperiulu germanu că șemnu, că congressulu ș'a deschis.

Secretariatulu congressului e compus din ministru de Radowitz, consiliarii Bucher, Busch, baron Holstein, secretariulu legatiunei conțe Herbert Bismarck și secretariulu dela ambassade conțe Mony. Toti secretarii sunt înșarcinati cu redigerea procesulu-verbalu. Secretariatulu a țienutu o ședință în 14 Iuniu.

Unu corespondentu alu lui „Wiener Tagbl.” scrie cu privire la decursulu primei ședințe, că după terminarea formalitatilor șar' fi șculatu reprezentantele Angliei lordu Beaconsfield și ar' fi arétatu, catu de mare este neșiguranță în Constantinopolu și ce multe neplăceri și pericole se potu nasce de aci. Acést'a neșiguranță, continuă Beaconsfield, vine numai de acolo, ca înainte portiloru capitalei se afla o armată rusescă atatu de mare. Elu propuse apoi, că congressulu se creeze o distanță mai mare între armat'a rusă și capital'a turcescă. Principele Gorciacoff se fi respunsu la acést'a îndată în tonu cam restitutu, că lordulu Beaconsfield ar' voi se departeze trupele rusesce din apropierea Constantinopolei, dér' nu voiesce se șcie de nici o concesșiune în privință retragerii flotei englese. Discușiunea era se se înșpreășca în modu foarte periculosu, atunci contele Andráșy ar' fi observatu, că nefiindu preparată adunarea pentru cestiunea acést'a, se se amane desbaterea asupra ei. Astfelu prin intervenirea șpresidintelui Bismarck șar' fi amanatu propunerea lui Beaconsfield pe ședință următoare.

Mai aprópe de adevér este înse versiunea, după care în prim'a ședință n'a avut locu nici o desbatere politică. Dér' și deca șar' fi tractatu cestiuni politice nu amu poté aflá încă nimic, după ce ș'au legatu totu ștrinsu a țiené secretu ce vedu și andu în sal'a congressului. Cu toate aceste câte ceva mai nevinovatu i se va impartasi și publiculu impatienu. Asia o cere politică. Se dice, că ședință ș'a amanatu pe Luni, pentru că totu reprezentanții ar' fi arétatu dorință se li se lase catuva timp pentru conferință prealabile și ca paus'a de trei zile a avut de școpu mai cu șéma a ștabilí o întielegere între Rusia și Austro-Ungari'a prin convorbiri între ministrii acestor state. În 13 Iuniu șér'a a conferit pentru întâia óra contele Andráșy cu contele Siuvaloff. În zilele următoare ș'a continuatu conferință, la care au participatu totu membrii delegatiunei congressuale austriace și ruse.

Din partea oficișilor nostri se asigură ca aceste conferințe ar' fi avut unu bunu rezultat și ca Andráșy și Siuvaloff ar' fi ajunsu la o întielegere asupra cestiunei bulgare. Lui „Pester Lloyd” i se telegraféza adeca din Berlinu 16 Iuniu: „Aséra au fostu regulate punctele principale ale cestiunei bulgare între Bismarck, Beaconsfield, Andráșy și Siuvaloff și a fostu ștabilă asupra lor o întielegere, așa încatu în ședință de mane poté începe discușiunea cestiunei bulgare în congressu.” Mai departe i se anunția totu acelei foi: „Eri au conferit Bismarck, Beaconsfield și Waddington asupra cererei ștatetoru mici de a fi

